

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР:
/Стоименка Димитрова/

ПРОГРАМА ЗА НАСТАВНИЧЕСТВО НА НОВОНАЗНАЧЕНИ УЧИТЕЛИ

за учебната 2022/2023 година

I. Основна цел на програмата:

Осигуряване на ефективно наставничество на новоназначени и млади учители за развитие на професионалните им умения чрез създаване на подкрепяща мотивираща среда.

Подцели:

- Да се създадат благоприятни условия за ефективна адаптация и лоялно отношение към работещите в училище.
- Младите и новоназначени учители сами да се научат как да постигат крайната цел и да използват потенциала си.
- Постигане на съгласие върху основните принципи на взаимодействие между наставника и младия учител - открита комуникация, добронамереност, взаимно уважение.

II. Основен принцип на програмата:

Осигуряване на подкрепа толкова, колкото е необходимо.

III. Основни задачи на програмата:

- Да се затвърди интереса на младия/новоназначен учител към педагогическата професия и го укрепи в учителския колектив;
- Да се ускори процеса на професионалното развитие на учителя, за да развие способността си самостоятелно и ефективно да изпълнява задълженията си по длъжностна характеристика;
- Процесът на наставничество да допринесе за успешното адаптиране на младите учители към организационна култура, за усвояването на най-добрите традиции на училището, съзнателно и творческо отношение към задълженията на учителите;
- Мотивиране на младите/новоназначени учители за професионално усъвършенстване и утвърждаване на педагогическата и методическата им квалификация.

IV. Очакваните резултати:

- подобряване на професионалната компетентност на новоназначения/младия учител на новото работно място;

- развитие у младите специалисти на необходимите умения и способности на провеждане на иновационни преподавателски дейности, отговарящи на изискванията на ДОО;
- всеобхватно развитие на притежаваните от младия учител специализирани познания в предметната област и методиката на преподаване;
- професионална адаптация на новоназначения/младия учител.

V. Общи положения:

1. Програма:

- 1.1. Настоящата програма е изготвена съгласно Наредба №15 от 22.07. 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
- 1.2. Програмата се отнася до новоназначени учители в 33.ЕГ „Света София“ гр.София, които нямат педагогически стаж до момента на назначаването им.
- 1.3. Програмата се отнася до учителите наставници, определени със заповед на директора.
- 1.4. С оглед на спецификата на педагогическата дейност и педагогическото взаимодействие и с цел по-добра възможност за придобиване на компетенции за изпълнение на отговорностите на учител, наставничеството на един новоназначен учител се осъществява от старши учител в училището по предварително утвърдени от директора теми и карта за отчет на наставничеството.
- 1.5. На работни срещи на наставника, учителя и заместник-директора, отговарящ за наставничеството, периодично се обсъжда развитието на процеса на наставничество.
- 1.6. Наставничеството на новоназначени учители започва от началото на учебните занятия за съответната учебна година, след утвърждаване на план и теми за наставничество (програма за наставничество) , и трае до приключването на последния учебен ден.
- 1.7. Отчетът на осъщественото наставничество се извършва, като учителят настойник изготви и предостави на директора доклад в края на учебната година.

2. Учителят наставник:

- 2.1. опознава *новоназначения учител* и го подготвя за успешното му присъединяване към училищната общност;
- 2.2. разговаря с *новоназначения учител* за неговите задължения като такъв спрямо училищна политика, учебни планове, учебни програми, учебно разписание, учебници и учебни помагала, система за оценяване и други;
- 2.3. улеснява интегрирането на *новоназначения учител* в училищната общност;
- 2.4. установява практика на провеждане на редовни срещи между останалите учители в училището и *новоназначения учител* с цел обсъждане на текущи проблеми, обмяна на идеи и опит;

- 2.5. подпомага участието на *новоначаления учител* в родителски срещи, учителски съвети и други служебни мероприятия и му съдейства в изпълнението на решенията на училищното ръководство;
- 2.6. наблюдава учебни занятия, провеждани от *новоначаления учител* и му предоставя обратна връзка;
- 2.7. осигурява на *новоначаления учител* възможност да наблюдава провежданите от него учебни занятия и обсъжда с *новоначаления учител* използваните подходи и методики;
- 2.8. съвместно разработва уроци с *новоначаления учител* с акцент използването на интерактивни методи, насочени към потребностите и възможностите на учениците;
- 2.9. дава насоки и методическа подкрепа при задаване на задачи в урочната работа и домашната работа с оглед качествено, бързо и лесно усвояване на учебния материал от учениците;
- 2.10. подпомага дейността на *новоначаления учител* при осъществяване на входно, междинно и изходно ниво, при анализ и обобщаване на получените резултати.
- 2.11. съвместно съставя задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при: индивидуално/групово изпитване, контролна / класна работа, тестове;
- 2.12. подпомага консултативната дейност на *новоначаления учител* с изоставащи и напреднали ученици, осъществявана в извънучебно време;
- 2.13. подпомага *новоначаления учител* при работата с хиперактивни деца, деца с девиантно поведение и други рискови групи;
- 2.14. подпомага *новоначаления учител* при воденето на задължителната учебна документация според изискванията на Наредба №8/11.08.2016 г. ;
- 2.15. подпомага *новоначаления учител* в работата с родителите;
- 2.16. подпомага и стимулира дейността на *новоначаления учител* при усвояване, заимстване и създаване на добри практики в урочната дейност;
- 2.17. насочва *новоначаления учител* в осъществяването на училищните програми за превенция на училищния тормоз и агресията, срещу отпадането на ученици от училище и действията в училището процедури и политики;
- 2.18. информира *новоначаления учител* за традициите, културата и събитията от училищния живот;
- 2.19. води отчетност за извършената наставническа дейност.

3. **Новоназначеният учител** следва приетия график и теми за наставничество, комуникира с определения учител наставник и изпълнява поставените задачи за придобиване компетенции в педагогическата диагностика и интеракция.

4. **Теми и дейности за наставничество**

4.1. Взаимно наблюдение на уроци и даване на ефективна обратна връзка.

4.2. Съвместно разработване на уроци.

4.3. Разработване и включване на интерактивни дейности в урока.

4.4. Съвместно съставяне на задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при:

- ☐ индивидуална и групова диагностика на усвоените от учениците знания и умения;
- ☐ самоподготовка;
- ☐ тестови проверки;
- проектно ориентирани дейности.

4.5. Подпомагане на учителя при работа със задължителната учебна документация според изискванията на Наредба 8 /11.08.2016 г.

4.6. Подпомагане на учителя в работата с родителите.

4.7. Подпомагане на учителя при организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси.

4.8. Подпомагане воденето на отчетност за извършените училищни дейности.

5. **Попълване и представяне на карта – отчет за наставничество.**

VI. **Дейности в наставническата програма**

1. Първоначална среща:

1.1. Приемане на целите на програмата, съгласие по основните принципи на взаимодействие.

Отговорник: наставници

1.2. Приемане на план- график за действие.

Отговорник: наставници

1.3. Разработване на индивидуални план-програми за работа от всеки наставник.

Отговорник: наставници

2. Провеждане на периодични срещи (разговори между наставник - млад учител)

2.1. Преглед и анализ на извършените дейности, и попълване на отчетна карта.

Срок: всяка трета седмица на месеца

Отговорник: наставници

2.2. Дискусия по определени теми, обмяна на опит.

Срок: всяка трета седмица на месеца.

Отговорник: наставници

2.3. Провеждане на коучинг сесии за осъществяване на психологическа и професионална подкрепа на младите учители за справяне с проблеми и критични ситуации.

Отговорник: наставници

3. Предоставяне на обратна връзка и помощ за изпълнение на дейности.

Срок: постоянен

Отговорник: наставници

VII. Предимства от програмата за наставничество в гимназията

1. За младите/новоначинени учители:

- развиване на чувство за самоувереност и значимост;
- получаване на практически съвети, поощрения и подкрепа;
- получаване на реалистична представа за собствените възможности;
- идентифициране на целите и установяване на чувство за посока;
- обучение как да работим при крайни срокове и ограничения, но с максимални усилия;
- помощ за идентифициране и развитие на таланта;
- развиване на персонални и професионални отношения;
- придобиване на опит и вникване в професионалния свят;
- увеличаване на равнопоставеността в областта на заетостта;
- поставяне на цели, мотивация и удовлетвореност;
- психологическа подкрепа;
- креативност, комуникативни умения;
- организационна промяна, лична промяна;
- намаляване на чувството на изолация, намален стрес и фрустрация;
- увеличаване на доверието и самочувствието.

2. За наставниците:

- подобряване на уменията за общуване;
- повишаване на социалните контакти;
- повишаване на професионалния опит и удовлетвореност от работата;
- споделяне на личните умения и опит с останалите членове на колектива;
- повишаване на мотивацията и удовлетвореността от работата;
- нови перспективи за персонална реализация;
- придобиване на различен професионален опит и личностна удовлетвореност.

3. За училището:

- повишаване на професионалното ниво и умения на всички специалисти, въвлечени в системата на наставничество, включително и на наставника;
- снижаване на текучеството на кадрите за сметка на засилване на професионалната съставяща на мотивацията и предоставяне на допълнителни възможности за повишаване на професионалния им статус;
- предоставяне на възможности за кариерно развитие на наставниците;
- укрепване на професионалното сътрудничество;
- мотивация и удовлетвореност от работата;
- организационна промяна; организационни познания; организационна култура; организационна ефективност;
- стратегическо планиране.

Карта – отчет за наставничество

№	Дейност	Дата	Тема	Учител-наставник
1	Взаимно наблюдение на уроци и даване на ефективна обратна връзка			
2	Съвместно разработване на уроци			
3	Разработване и включване на интерактивни дейности в урока			
4	Съвместно съставяне на задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при: <ul style="list-style-type: none"> - индивидуална и групова диагностика на усвоените от учениците знания и умения; - самоподготовка; - тестови проверки; - проектно ориентирани дейности. 			
5	Подпомагане на учителя при работа със задължителната учебна документация според изискванията на Наредба 8 /11.08.2016 г.			
6	Подпомагане на учителя в работата с родителите.			
7	Подпомагане на учителя при организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси			
8	Подпомагане воденето на отчетност за извършените училищни дейности			
9	Провеждане на ежеседмични срещи между наставника и новоназначения учител и на месечни срещи между всички наставници и новоназначените учители			

Наставник:

/Име, фамилия/

/подпис/

Новоназначен учител:

/Име, фамилия/

/подпис/

Анкетна карта за оценка на потребностите на наставявания от наставника
Моля, изберете отговор, който според Вас най-близко показва нивото на
необходимостта от помощ на наставявания в областите, описани във всяка позиция.

Възможните отговори

А. Малко или няма нужда от помощ в тази област

Б. Някаква нужда от помощ в тази област

В. Умерена нужда от помощ в тази област

Г. Висока необходимост от помощ в тази област

Д. Много висока нужда от помощ в тази област

1. Получаване на допълнителна информация за това, което се очаква от него като
учител 2..Познаване на нормативната уредба в сферата на предучилищното и училищно
образование

3. Комуникация с директор

4. Комуникация с други педагогически специалисти в училището

5. Комуникация с родителите

6. Адаптиране към училищната култура

7. Организиране на учебната среда и управление на класната стая

8. Поддържане на дисциплината

9. Намиране на ресурси и материали

10. Управление на времето

11. Оценка на напредъка на учениците

12. Мотивиране на учениците

13. Работа с ученици в риск

14. Работа с изявени ученици

15. Запознаване и разбиране на учебните програми

16 Изготвяне на учебни програми по РПП, ФУЧ, ИУЧ

17. Подготовка на изпитни материали

18. Работа с училищна и учебна документация

19. Работа с електронен дневник и електронни платформи

20. Използване на разнообразни стратегии, техники и методи на преподаване

21. Справяне със стреса

22. Оценка на труда на учителя

23. Съвместно преподаване

24. Екипна работа

Анкетна карта за самооценка на потребностите на наставявания

Моля, изберете отговор, който най-близко показва нивото на необходимостта от помощ
в областите, описани във всяка позиция.

Възможните отговори

- А. Малко или нямам нужда от помощ в тази област
 - Б. Някаква нужда от помощ в тази област
 - В. Умерена нужда от помощ в тази област
 - Г. Висока необходимост от помощ в тази област
 - Д. Много висока нужда от помощ в тази област
1. _____ Получаване на допълнителна информация за това, което се очаква от мен като учител
 2. _____ Познаване на нормативната уредба в сферата на предучилищното и училищно образование
 3. _____ Комуникация с директор
 4. _____ Комуникация с други педагогически специалисти в училището
 5. _____ Комуникация с родителите
 6. _____ Адаптиране към училищната култура
 7. _____ Организиране на учебната среда и управление на класната стая
 8. _____ Поддържане на дисциплината
 9. _____ Намиране на ресурси и материали
 10. _____ Управление на времето
 11. _____ Оценка на напредъка на учениците
 12. _____ Мотивиране на учениците
 13. _____ Работа с ученици в риск
 14. _____ Работа с изявени ученици
 15. _____ Запознаване и разбиране на учебните програми
 16. _____ Изготвяне на учебни програми по РПП, ЗИП, ЗИПП, СИП
 17. _____ Подготовка на изпитни материали
 18. _____ Работа с училищна и учебна документация
 19. _____ Работа с електронен дневник и електронни платформи
 20. _____ Използване на разнообразни стратегии, техники и методи на преподаване
 21. _____ Справяне със стреса
 22. _____ Оценка на труда на учителя
 23. _____ Съвместно преподаване
 24. _____ Екипна работа

Споразумение за съвместна дейност

Днес,, в 33.ЕГ „Света София“, гр. София

между:

(трите имена на наставника) (длъжност)

и

(трите имена на наставявания) (длъжност)

като признават необходимостта от наставничество и сътрудничество в процеса на работа, с цел ускоряване процеса на адаптация на учители към организационната култура, към установените традиции и правила на поведение в образователната институция и овладяване и развитие на професионални компетентности се споразумяват за следното:

.....

Наставник:

Наставляван:

ПРИМЕРЕН ПЛАН-ГРАФИК ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА НАСТАВНИЧЕСТВО

№.	Тема	срок
1.	Работна среда (професионални отговорности, ангажименти и права, място на работа, налични ресурси, организационна структура). Канали за комуникация в училищната организация	Октомври
2.	Училищна и учебна документация	Октомври
3.	Организиране на учебната среда и управление на класната стая	Октомври ноември
4.	Оценка на напредъка на учениците (текущо, срочно и годишно). Формиращо оценяване	Октомври Февруари
5.	Наблюдение на уроци и структурен анализ. самоподготовка и занимания по интереси. Структурен анализ на различните форми на работа. Съвместно преподаване	Ноември Декември
6.	Техники и стратегии за консултиране на ученици и работа с родители	Октомври Ноември
7.	Правилен подбор на задачи и упражнения в урока и задачи и упражнения за самостоятелна работа / Правилен подбор на задачи и упражнения за самостоятелна, индивидуална, допълнителна, групова и диференцирана работа	Октомври Декември
8.	Справки и формуляри за отчитане на резултатите от обучението / дейностите в края на срока/годината (попълване, анализ, обработка)	Февруари
9.	Управление на дисциплината в паралелка/група. Стратегии за решаване на	Ноември януари

	проблеми	
10.	Възможности за прилагане на проектно-ориентирано и интердисциплинарно обучение	Януари
12.	Споделяне на добри практики за прилагане на ИКТ и интерактивни методи.	Януари
13.	Управление на времето и справяне със стреса	Януари
14.	Инструменти и механизми за проучване нагласите на учениците за включване в групи по занимания по интереси	октомври
15.	Попълване на анкетна карта от наставника и наставлявания за оценка на менторската програма. Заключителна среща	февруари

ПРОТОКОЛ ОТ ПРОВЕДЕНА СРЕЦА

Дата: _____

Какво важно нещо научихте днес?

Кое е това познание, умение или опит, което ще използвате във вашата работа?

Има ли нещо, което според вас е трябвало да бъде направено по различен начин в днешната среща?

Моля, довършете следното изречение: Бих желал/а да имам повече информация за или практика за

Цялостна оценка на днешните сесии, като 1 е най-ниската стойност, а 10 – най-високата (оградете една стойност). 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оценка на програмата за наставничество от наставника

Моля, отговорете на следните твърдения с помощта на скалата от 1 до 5, като 1 е неефективно, 2 – по-скоро неефективно, 3 – трудно ми е да преценя, 4 – по-скоро ефективно и 5 е ефективно. 1. Почувствах се добре подготвен да бъда наставник следвайки програмата за наставничество 1 2 3 4 5 2.

Имах възможност да предоставя насоки за работа на наставявания в следните сфери: •

Планиране, подготовка и провеждане на урок 1 2 3 4 5 •

Оценяване на учениците 1 2 3 4 5 •

Мениджмънт на класа и класната стая 1 2 3 4 5

• Стратегии, техники и методи на преподаване 1 2 3 4 5

• Намиране на ресурси 1 2 3 4 5

• Работа с деца в риск и с изявени ученици 1 2 3 4 5

• Работна среда 1 2 3 4 5

• Канали за комуникация 1 2 3 4 5

• Училищна и учебна документация 1 2 3 4 5

• Взаимодействие и работа с родители 1 2 3 4 5

• Извънкласни и извънучилищни дейности 1 2 3 4 5 3.

Създадох условия за обратна връзка по време на съвместната работа 1 2 3 4 5 4.

Имах възможност да науча неща, които ми помагат да подобря собствената си работа и да усъвършенствам професионалните си компетентности 1 2 3 4 5 5.

Почувствах професионално израстване като учител 1 2 3 4 5 6.

Най-полезните за мен теми бяха

7. Най-малко полезните теми за мен бяха

8. Моите предложения за подобряване на програмата за наставничество:

Правила за организиране и провеждане на вътрешно-институционалната квалификация и за отчитането на участието на педагогическите специалисти в предлаганите форми
Оценка на програмата за наставничество от наставявания

Моля, отговорете на следните твърдения с помощта на скалата от 1 до 5, като 1 е неефективно, 2 – по-скоро неефективно, 3 – трудно ми е да преценя, 4 – по-скоро ефективно и 5 е ефективно. 1. Почувствах, че наставника е добре подготвен и способен да бъде наставник 1 2 3 4 5 2. Получих достатъчно насоки от учителя-наставник в следните сфери:

- Планиране, подготовка и провеждане на урок 1 2 3 4 5
- Оценяване на учениците 1 2 3 4 5
- Мениджмънт на класа и класната стая 1 2 3 4 5
- Стратегии, техники и методи на преподаване 1 2 3 4 5
- Намиране на ресурси 1 2 3 4 5
- Работа с деца в риск и с изязвени ученици 1 2 3 4 5
- Работна среда 1 2 3 4 5
- Канали за комуникация 1 2 3 4 5
- Училищна и учебна документация 1 2 3 4 5
- Взаимодействие и работа с родители 1 2 3 4 5
- Извънкласни и извънучилищни дейности 1 2 3 4 5 3.

Получих полезна обратна връзка по време на съвместната работа 1 2 3 4 5

4. Почувствах се комфортно на работното си място и мога свободно да потърся помощ и подкрепа от директор/заместник-директор/учители/други педагогически специалисти 1 2 3 4 5 5. Научих неща, които ми помагат за професионалното и кариерното ми израстване 1 2 3 4 5

6. Най-полезните за мен теми бяха

7. Най-малко полезните теми за мен бяха

8. Моите предложения за подобряване на програмата за наставничество:

14 Приложение 11 към чл. 11 ал. 7

ОТЧЕТ за работата по програмата за наставничество за месец 20... г.

Наставник.....

Наставляван.....

I. Основна цел: Получените професионални знания да се превърнат в професионални компетентности чрез подходящо подбрани интервенции, така че след края на процеса на наставничество, педагогическите специалисти да могат да прилагат теоретичните знания на практика

.....
.....
.....

II. Дейности и резултати от индивидуалния план-график за действие

Дата

Дейност –

Акценти

Резултати

III. Сътрудничество с други организации, институции, лица

IV. Констатации и изводи: